

Overweging 15 april 2018 – Derde Zondag van Pasen – Dominicuskerk Utrecht

lezingen: Handelingen 3,13-15.17-19; 1 Joh. 2,1-6; Ps. 118; Lucas 24,35-48

Mensen van God,

de lezingen en de gezangen van vandaag
lijken met elkaar in tegenspraak.
In ons openingslied jubelden wij het uit,
maar in de lezingen horen wij vooral
verwarrende dingen.

In de Handelingen van de apostelen
legt Petrus de Joden uit hoe Jezus
die zij hadden beschuldigd, veroordeeld en gedood,
toch leeft, en dat in dit alles
de Schrift in vervulling gaat.

Psalm 118 jubelt opnieuw van vreugde,
maar stelt ook dat we het eerder verkeerd hebben gezien:
de steen die de bouwers hadden afgekeurd
is de hoeksteen geworden.

Bij Lucas haasten twee leerlingen zich van Emmaüs
terug naar Jeruzalem om te melden
dat zij Jezus hebben ontmoet,
maar Jezus verschijnt daar opnieuw,
toont wie Hij is,
eet voor hun ogen en legt hen uit
hoe alles wat Hem overkwam
overeenstemt met de Wet en Profeten.

Wat een verwarring? Kunnen we de knoop ontwarren
of blijven we zitten met tegenstrijdigheden?
Hoe zien we deze teksten in het licht van Pasen,
hoe zien wij Jezus in dat licht, en hoe zien wij onszelf?
Het zijn vragen die ik niet zo maar uit de hoge hoed tover,
geen vragen om het spannender te maken
dan het al op zichzelf is...

In de eerste dagen na Jezus' dood en opstanding
zijn de leerlingen vol van verwarring, ontdaan en ontregeld.
Wat ze hebben meegemaakt, is amper te bevatten,
het haalt de grond onder hun voeten vandaan.

Het nieuws van Jezus' verschijningen
is een maat te groot voor de leerlingen.
Maria Magdalena wilde Jezus' voeten het liefste vasthouden
Thomas wil de verhalen niet geloven,
maar zelf ervaren dat Jezus met hen is,
met zichtbare en voelbare sporen van zijn marteling en dood.

Iemand vertelde me in de Goede Week
hoe ontdaan zij ooit was over de film *Jesus Christ Superstar*.
Die film eindigt met Jezus' dood aan het kruis.
In tranen ging ze naar huis, niet door de film zelf,
maar omdat de film volgens haar stopte waar het pas echt begon...

In het evangelie van Lucas van vandaag zie je als je het leest en herleest
hoe het toch niet bij verwarring blijft.
Langzaam beseffen de leerlingen dat Jezus er werkelijk is,
en dat onthutst hen over hun twijfelende houding,
hun gebrek aan geloof, hun angst.
Jezus doorbreekt hun verstarring
door hen uit te nodigen en op te roepen
getuigen te worden van wat er met Hem is gebeurd,
te beginnen in Jeruzalem, maar uiteindelijk voor alle volken.

Mijmerend over het Lucasevangelie bleef me
een kleine persoonlijke gebeurtenis van deze week bij.
Vrijdag op het werk nam ik de telefoon aan.
Ik kreeg een zieke collega aan de lijn
die vanuit het ziekenhuis belde
of we iets voor hem wilden doen.
Op het werk kennen we hem als een stoere man
die liever niet naar een arts zou gaan,
maar nu moet hij het bed houden, helemaal niets voor hem.
In plaats van hem beterschap te wensen
of iets anders verstandigs te zeggen, hoorde ik mezelf zeggen:
"Blijf vooral jezelf, Henk".

Blijf je zelf! We horen Jezus zeggen: "Ik ben het zelf!"
Zou het er dicht bij het slot van het evangelie van Lucas
misschien erom gaan dat we na zijn achtbaan van gelijkenissen,
gebeurtenissen en ervaringen,
terugkomen bij onszelf,
ook al voelt het alsof we de ene keer aanklagers zijn,
de volgende keer rechter, of nog een graad erger,
en een andere keer weer duidelijk zelf beschuldigd worden,
schuldig zijn.
Zijn dat te veel rollen voor één mens
of is het dichter bij de realiteit dan we willen toegeven?

Aan het begin van elke zondagse viering in onze kerk
staan we een moment stil
om God om vergeving te vragen,
ook als we geen grote fouten of onvergeeflijke dingen hebben gedaan.
Volgens mij vragen we op dat moment vooral vergeving
voor wie we als geheel zijn.
Volgens mij vragen we dan of God alsjeblieft naar de hele mens wil kijken,
zoals we oorspronkelijk bedoeld zijn,
geschapen naar zijn beeld en gelijkenis,
intussen wel gebutst en gedeukt, met littekens van
wat ons niet meer loslaat, niet meer goed kan komen.
Volgens mij vragen we dan in wezen of we ondanks alles
toch opnieuw mogen beginnen.

Ondanks het verraad van zijn leerlingen,
ondanks dat Hij alleen tussen de moordenaars
de dood van een slaaf moest ondergaan,
vraagt Jezus zijn leerlingen, vraagt Hij ons
om opnieuw te beginnen,
om te getuigen en te vertellen
van het licht dat terugkomt,
de hoop die niet sterven wil,
zijn vrede die bij ons blijft.

De leerlingen, een stelletje vissers uit Galilea met hun aanhang,
waren geen mensen die aan het rolmodel van heiligen voldoen.
Ook wij zijn niet genialer, genereuzer of geweldiger dan anderen,
eerder kwetsbaar en weerloos.
De situatie van de katholieke kerk in Utrecht
doet je niet meteen voluit Halleluja roepen,
maar dwars daar doorheen is er een kracht
die onze waarneming te boven gaat,
en liever ervaar ik een ongrijpbare Aanwezige
dan een al te grijpbare, op maat gesneden, uiteindelijk Afwezige.

Paus Franciscus zegt het in zijn nieuwste brief *Gaudete et Exsultate* zo:
"We zijn geroepen om in ons leven heilig te zijn
door te leven met liefde en getuigen in alles wat we doen".
Op die manier zijn de vreugdeklanken van onze zang,
de bijdragen van Existe op zondag Jubilate helemaal op hun plaats.
Dat we die vreugde toelaten in ons hart,
dat die kracht ons mag raken en veranderen,
het meest nog als wij ons laten raken door anderen,
met hen meeleven,
want dat is de weg die Jezus ons heeft voorgedaan,
in zijn leven, sterven en verrijzen.
Zó moge het zijn.

Otto Vervaart, lekendominicaan